

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

DOYMA BASINCI
DENEY FÖYÜ

Deney Yürütücüsü: Prof. Dr. Hasan YAMIK

Hazırlayan: Arş.Gör. Gülcan ÖZEL

1. Deney Adı:

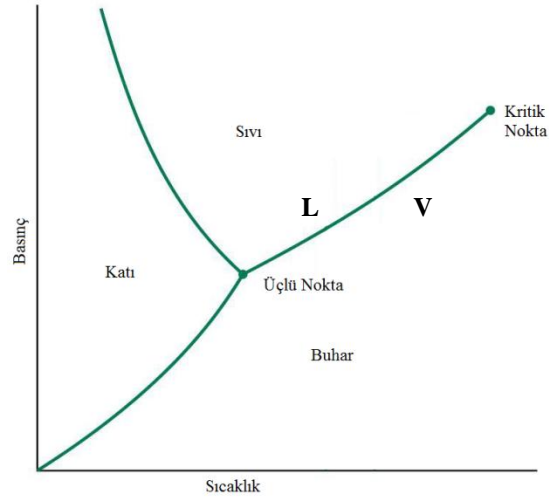
Doyma basıncı ölçüm prensipleri.

2. Deney Amacı:

Doyma basıncı ölçümü prensipleri ile ilgili bilgi edinmek.

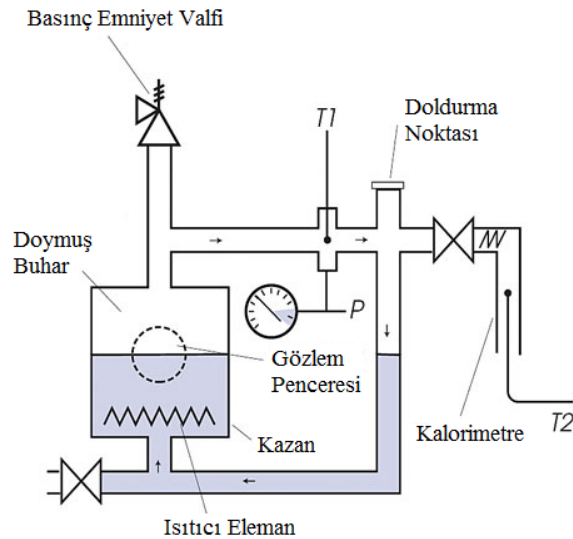
3. Teori

Suyun doyma noktası, sıvıdan buhara ya da buhardan sıvıya bir faz değişiminin meydana geldiği konumdur. Doyma noktası ortam şartlarına bağlıdır. Basınç ve sıcaklığa bağlı olarak doyma çizgisi aşağıdaki grafikte L-V olarak isimlendirilen çizgiyle gösterilmiştir. Dolayısıyla doyma noktasını ölçümü hassas bir şekilde mutlak basınç ve sıcaklığın ölçümünü gerektirmektedir. Uygun ölçüm cihazlarının seçiminde birçok faktör göz önüne alınmalıdır.

4. Metot:

Basınçlandırılmış bir tank kullanılarak suyun doyma basıncı ölçülecektir. Süreksiz şartların ölçüm hassasiyetine etkisi incelenecektir.

Deney düzeneği Őematik olarak yukarıda gösterilmiştir. Deney düzeneği çalıŐmaya hazır konuma getirilerek ısıtıcı maksimum seviyeye ayarlanır. Sistem içindeki hava boşalınca kadar doldurma valfi açık tutularak sistemden buhar çıkıŐına izin verilir. Isıtıcı ayarı yavaşça düşürölerek R_{m1} direncinin sabit kalmasını beklenir ve bu noktada ölçümler alınır. Doldurma valfi kapatılarak ısıtıcı maksimum seviyeye ayarlanır ve 2 dakika aralıklarla ölçümler alınır. Bu işlem sistem maksimum çalışma basıncına (7 bar) ulaşınca kadar devam eder. Isıtıcı kapatılarak 5 dakika aralıklarla ölçümler alınır. Bu işlem sistem stabil olana kadar devam eder.

5. Deney verileri:

Geçen süre t (dak)	Ölçülen deđer R_{m1} (Ω)	DüzeltilmiŐ deđer R_{c1} (Ω)	Mutlak Sıcaklık T_{abs} (K)	Basıncı P_1 (kN/m ²)	Mutlak basıncı P_{abs} (K)	Gerçek sıcaklık T_{act} (K)

Platin dirençli termometreden okunan Ohms değerini mutlak sıcaklığa çevirmek için Data 1 ve Data 2' yi kullanın.

Barometrik basıncı elektronik basınç sensöründen okunan değere ekleyerek mutlak basıncı bulunuz.

Ölçülen buhar sıcaklığının doyma noktası sıcaklığına eŐit olduğunu varsayın ve gerçek basınç değerlerini kullanarak, gerçek sıcaklık değerlerini Data Sheet 3' ten bulunuz.

Mutlak sıcaklık ile gerçek mutlak sıcaklığı içeren bir grafik çizdiriniz.

6. Sonuçlar:

Elde ettiğiniz grafiği yorumlayınız. Gerçek sıcaklık ve platin dirençli termometreden elde edilen sıcaklık arasındaki farkları tartışınız.

TH3 Saturation Pressure

Data Sheet 1

Resistance Bridge Correction Chart

Measured Resistance Ω	Corrected Resistance Ω	Measured Resistance Ω	Corrected Resistance Ω
100	100.00	131	129.59
101	100.83	132	130.70
102	101.68	133	131.81
103	102.53	134	132.93
104	103.38	135	134.06
105	104.25	136	135.21
106	105.12	137	136.36
107	106.00	138	137.53
108	106.88	139	138.71
109	107.78	140	139.90
110	108.68	141	141.10
111	109.59	142	142.32
112	110.50	143	143.54
113	111.43	144	144.78
114	112.36	145	146.04
115	113.30	146	147.30
116	114.25	147	148.58
117	115.21	148	149.87
118	116.18	149	151.17
119	117.16	150	152.50
120	118.14	151	153.83
121	119.13	152	155.17
122	120.14	153	156.53
123	121.15	154	157.91
124	122.17	155	159.30
125	123.20	156	160.71
126	124.24	157	162.13
127	125.29	158	163.56
128	126.35	159	165.02
129	127.42	160	166.48
130	128.50		

The bridge will be balanced when the PT100 has a resistance of 100 Ω . At any other value of resistance there will be an imbalance in the bridge resulting in an error in the reading. This chart can be used to correct for this error.

TH3 Saturation Pressure

Data Sheet 2

PT100 Platinum Resistance Thermometer Reference Chart

Corrected Resistance			Temperature			Corrected Resistance			Temperature		
Ω	$^{\circ}\text{C}$	K	Ω	$^{\circ}\text{C}$	K	Ω	$^{\circ}\text{C}$	K	Ω	$^{\circ}\text{C}$	K
100.00	0	273.15	119.40	50	323.15	119.40	50	323.15	119.40	50	323.15
100.78	2	275.15	120.16	52	325.15	120.16	52	325.15	120.16	52	325.15
101.56	4	277.15	120.93	54	327.15	120.93	54	327.15	120.93	54	327.15
102.34	6	279.15	121.70	56	329.15	121.70	56	329.15	121.70	56	329.15
103.12	8	281.15	122.47	58	331.15	122.47	58	331.15	122.47	58	331.15
103.90	10	283.15	123.24	60	333.15	123.24	60	333.15	123.24	60	333.15
104.68	12	285.15	124.01	62	335.15	124.01	62	335.15	124.01	62	335.15
105.46	14	287.15	124.77	64	337.15	124.77	64	337.15	124.77	64	337.15
106.24	16	289.15	125.54	66	339.15	125.54	66	339.15	125.54	66	339.15
107.02	18	291.15	126.31	68	341.15	126.31	68	341.15	126.31	68	341.15
107.79	20	293.15	127.07	70	343.15	127.07	70	343.15	127.07	70	343.15
108.57	22	295.15	127.84	72	345.15	127.84	72	345.15	127.84	72	345.15
109.35	24	297.15	128.60	74	347.15	128.60	74	347.15	128.60	74	347.15
110.12	26	299.15	129.37	76	349.15	129.37	76	349.15	129.37	76	349.15
110.90	28	301.15	130.13	78	351.15	130.13	78	351.15	130.13	78	351.15
111.67	30	303.15	130.89	80	353.15	130.89	80	353.15	130.89	80	353.15
112.45	32	305.15	131.66	82	355.15	131.66	82	355.15	131.66	82	355.15
113.22	34	307.15	132.42	84	357.15	132.42	84	357.15	132.42	84	357.15
113.99	36	309.15	133.18	86	359.15	133.18	86	359.15	133.18	86	359.15
114.90	38	311.15	133.94	88	361.15	133.94	88	361.15	133.94	88	361.15
115.54	40	313.15	134.70	90	363.15	134.70	90	363.15	134.70	90	363.15
116.31	42	315.15	135.46	92	365.15	135.46	92	365.15	135.46	92	365.15
117.08	44	317.15	136.22	94	367.15	136.22	94	367.15	136.22	94	367.15
117.85	46	319.15	136.98	96	369.15	136.98	96	369.15	136.98	96	369.15
118.62	48	321.15	137.74	98	371.15	137.74	98	371.15	137.74	98	371.15

TH3 Saturation Pressure

Data Sheet 2 continued

Corrected Resistance			Temperature			Corrected Resistance			Temperature		
Ω	$^{\circ}\text{C}$	K	Ω	$^{\circ}\text{C}$	K	Ω	$^{\circ}\text{C}$	K	Ω	$^{\circ}\text{C}$	K
138.50	100	373.15	157.31	150	423.15	157.31	150	423.15	157.31	150	423.15
139.26	102	375.15	158.06	152	425.15	158.06	152	425.15	158.06	152	425.15
140.02	104	377.15	158.81	154	427.15	158.81	154	427.15	158.81	154	427.15
140.77	106	379.15	159.55	156	429.15	159.55	156	429.15	159.55	156	429.15
141.53	108	381.15	160.30	158	431.15	160.30	158	431.15	160.30	158	431.15
142.29	110	383.15	161.04	160	433.15	161.04	160	433.15	161.04	160	433.15
143.04	112	385.15	161.79	162	435.15	161.79	162	435.15	161.79	162	435.15
143.80	114	387.15	162.53	164	437.15	162.53	164	437.15	162.53	164	437.15
144.55	116	389.15	163.27	166	439.15	163.27	166	439.15	163.27	166	439.15
145.31	118	391.15	164.02	168	441.15	164.02	168	441.15	164.02	168	441.15
146.06	120	393.15	164.76	170	443.15	164.76	170	443.15	164.76	170	443.15
146.81	122	395.15	165.50	172	445.15	165.50	172	445.15	165.50	172	445.15
147.57	124	397.15	166.24	174	447.15	166.24	174	447.15	166.24	174	447.15
148.32	126	399.15	166.98	176	449.15	166.98	176	449.15	166.98	176	449.15
149.07	128	401.15	167.72	178	451.15	167.72	178	451.15	167.72	178	451.15
149.82	130	403.15	168.46	180	453.15	168.46	180	453.15	168.46	180	453.15
150.57	132	405.15	169.20	182	455.15	169.20	182	455.15	169.20	182	455.15
151.33	134	407.15	169.94	184	457.15	169.94	184	457.15	169.94	184	457.15
152.08	136	409.15	170.68	186	459.15	170.68	186	459.15	170.68	186	459.15
152.83	138	411.15	171.42	188	461.15	171.42	188	461.15	171.42	188	461.15
153.58	140	413.15	172.16	190	463.15	172.16	190	463.15	172.16	190	463.15
154.32	142	415.15	172.90	192	465.15	172.90	192	465.15	172.90	192	465.15
155.07	144	417.15	173.63	194	467.15	173.63	194	467.15	173.63	194	467.15
155.82	146	419.15	174.37	196	469.15	174.37	196	469.15	174.37	196	469.15
156.57	148	421.15	175.10	198	471.15	175.10	198	471.15	175.10	198	471.15
			175.84	200	473.15	175.84	200	473.15	175.84	200	473.15

Use of the chart

Take a reading for the resistance of the PT100 from the display on the front of the console.

Find the corrected value for the resistance from the Resistance Bridge Correction Chart (Data Sheet 1).

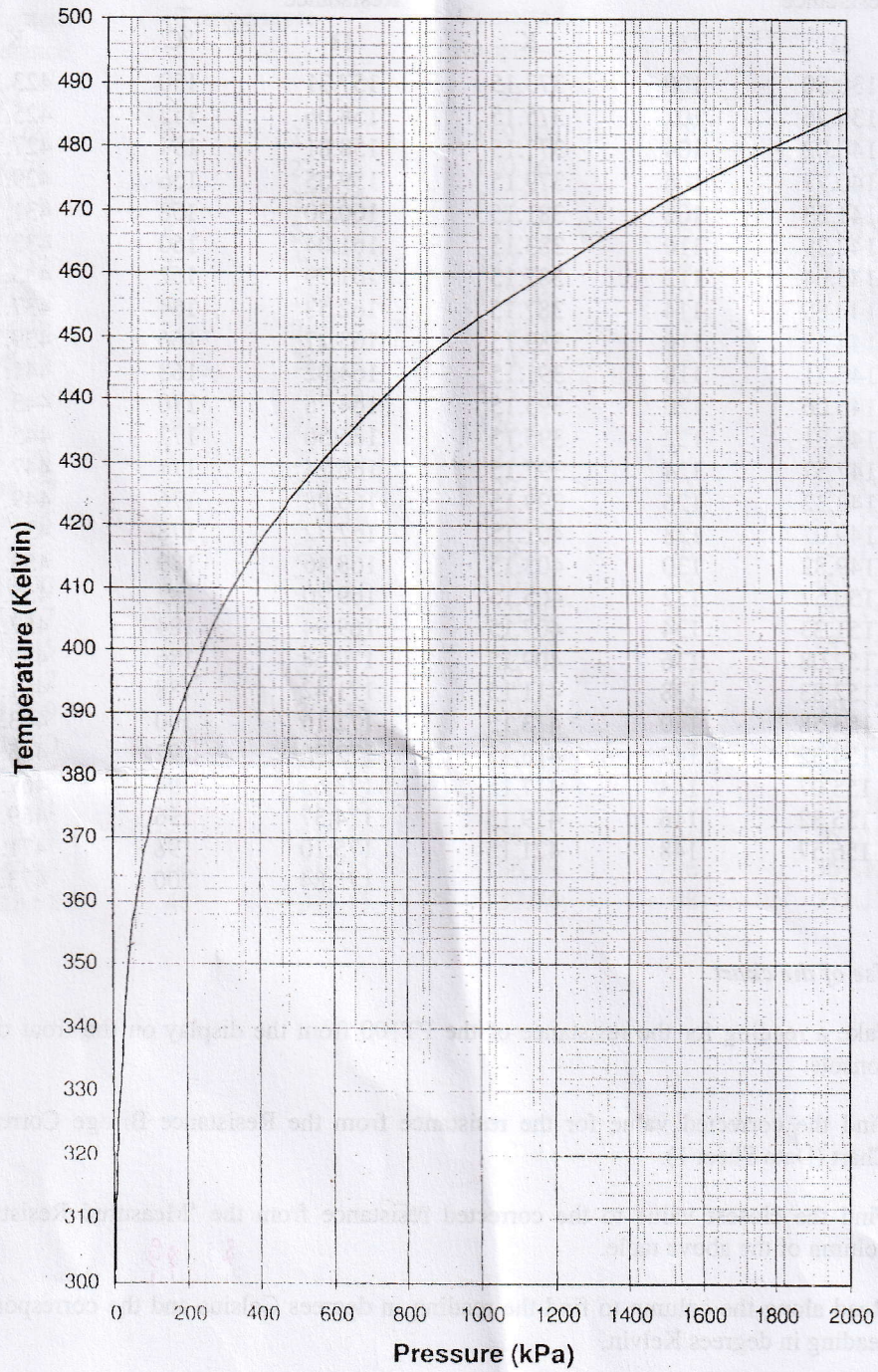
Find the closest value to the corrected resistance from the 'Measured Resistance' column of the above table.

Read along the column to find the reading in degrees Celsius and the corresponding reading in degrees Kelvin.

TH3 Saturation Pressure

Data Sheet 3

Vapour Point of Saturated Water

_____ Line of vapour point of water